

B U L T E N O de Esperantista Klubo de PKO, Loka Grupo de ĈEA
=====Mečová 5, 658 78 B r n o=====

/kunvenoj ĉiun mardon en Ŝilingrovo nám. 2, ŝtuparo C, 2-a etaĝo, klub-
ejo 2--3/

1975

Aprilo

N-ro 3 /113/

K 30. výročí osvobození Československa pořádáme v úterý 20. května v Klubu školství a kultury /Leninova 34/ večer české a světové poezie "Své zemi zpívám". Účinkuje Eva Seemannová, členka Městských divadel přázkých. Začátek v 19.30. Pozvěte i své známé, část programu je v češtině. 20. května na shledanou na Leninově 34!

Výstavku ruské a sovětské literatury v esperantu v Univerzitní knihovně si budete moci prohlédnout od 12. do 20. května. Také tuto akci věnujeme 30. výročí osvobození.

"Pri la varmo". /O teple/ od dr. ing. M. Tůmy, CSc., našeho člena, je ne novější publikace Českého esperantského svazu. Vydání této učebnice vysokoškolské úrovně je skutečně pionýrský čin. Tisk je proveden jako faksimile rukopisu. Cena kartonované knihy je 21 Kčs.

Slosovateľné knižní poukázky ČES 1975 máme již prodeji. Počet výher je proti loňsku opět zvýšen a je mezi nimi i "Esperanto en Perspektivo", dosud nejobširnější zdroj informací o esperantu a jeho používání v ceně 850 Kčs. /Vydala ji UEA./ Poukázky po slosování vyměníte za esperantské publikace, odznaky, pohlednice, nálepky a jiné materiály ČES. Cena 10 Kčs.

V rámci příprav na sjezd potřebujeme doplnit kartotéku členů o některé údaje. Žádáme proto především mimobrněnské členy, aby nám oznámili 1. číslo občanského průkazu, 2. číslo legitimace ČES, 3. příslušnost k politické straně /tu poznamenejte i případné vyškrtnutí či vyloučení/, 4. členství v ostatních společenských organizacích /ROH, SSM, Čs. svaz žen, SČSP apod./ a veřejné funkce. Za Vaši spolupráci na této významné akci Vám předem děkujeme.

Membreco en UEA.- Malgranda levanto da interesuloj pri la membreco en la kategorio MA por 1975 kaj postaj jaro j povas esti kontentigita. La jara kotizo por MA, inkluzivanta la monatan revuon "Esperanto" kaj UEA-jarlibron, estas 300 Kčs.

En oficiala eksporta katalogo de ARTIA, entrepreno por eksterlanda komerco, "Češskie knigi" 1975/1, listigas ankaŭ jenaj eldonaĵoj de Ĉeĥa Esp.-Asocio: William Auld: Paŝoj al plena posedo, 3-a eld., Josef Nesvadba: La Perdita Vizaĝo, Karel Čapek Libro de Apokrifoj, Petr Bezruč: Silezi-aj Kantoj. Esperantistoj en socialisma landoj, ĉefe en Sovetunio, havas nun la eblecon mendi tiujn eldonaĵojn oficiale pere de sialanda libro-importa entrepreno. Atentigu viajn leter-amikojn!

127 nových členů přijal Český es. Svaz v prvním čtvrtletí t.r. Děkujeme všem členům, kteří do 30. dubna vyrovnají své příspěvky. Pomohou tak i správně stanovit náklad svazového orgánu Starto.

Ni kondolencas.- Komence de aprilo subite forpasis en Brno nia aktiva membrino s-ino Květomila Hladíková.- Post grava malsano mortis en Prago la 26-an de aprilo en la aĝo de 81 jaroj s-ino Anna Bárochová, ĉiam aktiva kaj entuziasma funkciulino de la Esperantista Klubo en Prago. - Pri la mortintoj ni konservos neforgeseblan memoron.

Moskevský esperantský klub vyvíjí bohatou činnost. Schází se v Ústředním domě kultury zdravotnických pracovníků, ul. Gercena 19, v neděli od 19 hod. na přednáškách a ve středu na konzultacích a kursech /m. j. Překlada-telský kroužek/. Klub má téměř 500 členů, jazyková úroveň je velmi dobrá.

Program na půl roku napřed je tištěný a obsahuje hodnotné přednášky, věnované jak aktuálním otázkám, tak historii, literatuře, interlingvistice, různým odvětvím vědy apod. Klub pořádá i koncerty, výlety a semináře.

Jazyková rovnoprávnost je zboží na prodej

/Z časopisu Esperanto, 1975, č. 831/

18. prosince 1974 přijalo Valné shromáždění OSN rezoluci, podle které budou od 1. července 1975 oficiální dokumenty Valného shromáždění, Rady bezpečnosti a Hospodářské a sociální rady překládány také do němčiny. K této rezoluci daly společný podnět vlády NDR, NSR a Rakouska, které se zavázaly založit zvláštní fond na krytí nákladů spojených s plněním této rezoluce.

Na 18. generální konferenci UNESCO, která se konala loni na podzim v Paříži byly přijaty další rezoluce, podle kterých bude mít arabština stejné výhody jako ostatní pracovní jazyky UNESCO. Podnět k těmto rezolucím přišel samozřejmě z arabských zemí. Nyní je zcela pochopitelné, že pro přijetí těchto rezolucí nebylo překážkou upozornění generalního ředitele UNESCO, že totiž používání arabštiny znamená zvýšit navržený rozpočet na rok 1975/1976 o další 2 230 000 dolarů. Tato částka je totiž nutná ke krytí nákladů na vyhotovení asi 16 000 stran pracovních dokumentů různých orgánů UNESCO a jeho četných mezinárodních konferencí v arabské verzi. Na 18. generální konferenci byly přijaty i jiné rezoluce, které dávají arabštině významnější pozici také v různých projektech a programech této světové organizace pro výchovu, vědu a kulturu. Tyto rezoluce zatěžují rozpočet UNESCO o další statisíce dolarů.

Avšak arabské země, bohaté na ropu, a německy mluvící země s rozvinutým průmyslem mají dost peněz, aby si zakoupily jazykovou rovnoprávnost ve světových organizacích. Brzy, snad v nejbližší době, si i Japonsko zakoupí rovnoprávnost pro japonštinu, a budou-li se věci vyvíjet podle dosavadních tendencí, bude v OSN, UNESCO a v jiných světových organizacích zavedena jako oficiální a pracovní jazyk i perština, neboť Irán má dosti peněz, aby si to mohl dovolit.

Jestliže však světové organizace a konference nedají brzy stejnou výsadní pozici portugalskému, pak funkcionáři těchto organizací a delegáti těchto konferencí budou muset upustit od popíjení kávy v přestávkách, protože Brazílie podmíní svůj vývoz kávy lepší mezinárodní pozicí svého národního sdělovacího prostředku. Národní jazyky hlavních výrobců cukru jsou naštěstí již oficiálními a pracovními jazyky světových organizací, jinak by podle některých zpráv z poslední doby bylo nutno volit mezi koláči bez cukru a mezi cenou cukru, která by těmto zemím umožnila koupit si sladkost jazykové rovnoprávnosti. Zdá se však, že se svět určitě začne učit jazykům zemí, které těží měď, bauxit, železo a zlato; k jazykovému tlaku se připojí snad i země produkující banány.

My si však dejme několik otázek jiného druhu. Kdy si země, které produkují nedostatečné množství rýže, aby uživily svůj lid, kdy si tyto země budou schopny zakoupit jazykovou rovnoprávnost ve světových organizacích a v mezinárodních stycích? Kdy začnou hrát rovnoprávnou roli ve světových organizacích jazyky Indie, Pákistánu a Bangladéše? Kdy se začne v OSN tlumočit svahilsky, malajsky, amharsky, v jazyku lingala, indonézsky, a kdy i maďarsky, švédsky, polsky, česky, italsky, dánsky, slovensky, holandsky, albánsky, ...?

Spojené národy ustanovily před časem zvláštní výbor, jehož úkolem je navrhnout reorganizaci této světové organizace. Jde skutečně o politickou reorganizaci, snad o významné změny ve struktuře nynějšího mezinárodního fóra, které se často jeví jako neúčinné a značně zbyrokratizované. Je těžké věřit, že se tento výbor bude podrobně zabývat také jazykovou dimenzí této problematiky. Je možné, že se funkcionáři této organizace i jiných světových organizací vědomě vyhýbají tomu, aby se zabývali jazykovou rovnoprávností a diskriminací právě proto, že za své funkce v byrokratickém aparátu těchto organizací často vděčí právě tomuto jazykovému chaosu a protekcionářství. Nemůžeme tedy očekávat, že členové tohoto výboru dojdou k závěrům, které jsou v přímém rozporu s jejich osobními nebo národními zájmy. Vztah k jazykové otázce závisí ostatně na způsobu, jak

členové tohoto dalšího výboru OSN budou jednat o jiných otázkách dnešního světa, z kterých je těžké projednávat izolovaně a pouze otázku jazykovou. Jen kdy se tato světová organizace od základů přeorganizuje, jen když bude upuštěno od pokryteckého vztahu k jednáním o palčivých problémech světa, jen tehdy můžeme očekávat střízlivější a poctivější vztah k problémům jazykové a kulturní rovnoprávnosti. Je iluzí a utopií očekávat, že se jako první bude řešit jazyková otázka a teprve potom problém hladovějící miliardy.

Z e s v ě t a

SSSR: Měsíčník "Kultura i žizň!" č.1/1975 přináší obšírnou stať dvou předních představitelů sovětského esperantského hnutí, prof. D. Armanda z Moskvy a C. Podkaminera z Leningradu. Článek "Esperanto" seznamuje se stavem esperantského hnutí na světě a v SSSR, kde již 12 let pracuje Komise pro mezinárodní styky sovětských esperantistů při Svazu společností přátelství a kulturních styků se zahraničím. Vyzdvihuje úlohu MEM a jeho poslední úspěchy od moskevského Kongresu mírových sil. Komise v Moskvě vydává periodikum "Por la Paco" a participuje na vydávání časopisu Paco.

BULHARSKO: Sofia-Pres bude vydávat v esperantu barevně ilustrovaný reprezentativní časopis.

JUGOSLÁVIE: "Mezinárodní kulturní služba" v Záhřebu připravuje vydání esperantských překladů čtyř spisovatelů vyznamenaných Nobelovou cenou. Jsou to "Novely" Heinricha Bölla, "Novely" Patricka Whitea, "Pan prezident" Miguela Angela Asturiase a román "Stranou moudrosti" Miroslava Krleži. Cena všech čtyř děl v předplatném činí 40 švýc. franků.

V nejkrásnějším kraji Jadranu v esperantském kempingu v Primoštenu bude od 7. do 24. července uspořádán esperantský pedagogický seminář. 17denní pobyt stojí 1520 dinarů. Informace: Kroatia Esperanto-Ligo, pf. 703, 4101 Zagreb, Jugoslávie.

MAĎARSKO: V lázeňském středisku Balatonudvari u Blatenského jezera byla jedna ulice pojmenována po dr. G. Bálintovi, významném orientalistovi a zakladateli esperantského hnutí v Maďarsku, který jako první vyučoval esperantu na univerzitě.

POLSKO: Esperantská redakce polského rozhlasu dostala během roku 1974 3021 dopisů a pohlednic od posluchačů. V tomto počtu nejsou obsaženy odpovědi na soutěžní otázky.

RUMUNSKO: Státní nakladatelství v Bukurešti vydalo rozsáhlou učebnici esperanta ve formě analytické studie o esperantské mluvnici se slovníkem a cvičeními. Autorem knihy "Esperanto limba internationala" je Nicolae V. Bulancea.- V Bukurešti se v březnu konala přednáška o esp. literatuře.

NOVÝ ZÉLAND: Po oficiálních kursech esperanta pro učitele, které subvencovalo ministerstvo osvěty, bylo zahájeno pokusné vyučování na několika středních školách. Kromě toho se mimo rámec pokusného vyučování učí esperantu další stovky žáků.

=====
Pozor! Již jenom do 9. května můžete odeslat slosovateľnou odpoveď esperantské redakci polského rozhlasu! Otázka zní: Kiaj pensoj venas al vi lige kun la proksimiĝanta 30-a datreveno de la venko supver faŝismo kaj finiĝo de la dua mondmilito? Hlavní cena je 10denní zájezd do Polska, mnoho věcných cen a suvenýrů. Odoověď i od Vás očekává Pola Radio, Esperanto-redakcio, Pk. 46, 00-950 Warszawa, POLSKO.
=====

Jak náš klub, tak i sekretariát svazu v Praze má pro Vás esperantské knihy, předplatné časopisů, pohlednice, odznaky, nálevky /samolepky/, gramofonové desky, letáky apod. Na požádání Vám pošleme seznam.

=====
K tomuto číslu přikládáme program klubovních večerů na květen až srpen.
=====

BULTENO vydává Klub esperantistů, místní skupina ČES, zdarma pro členy
a příznivce. Připravil Josef Vondroušek, za obsah odpovídá Zd. Hršel.